

Leerplan

OPLEIDING

Autobuschauffeur

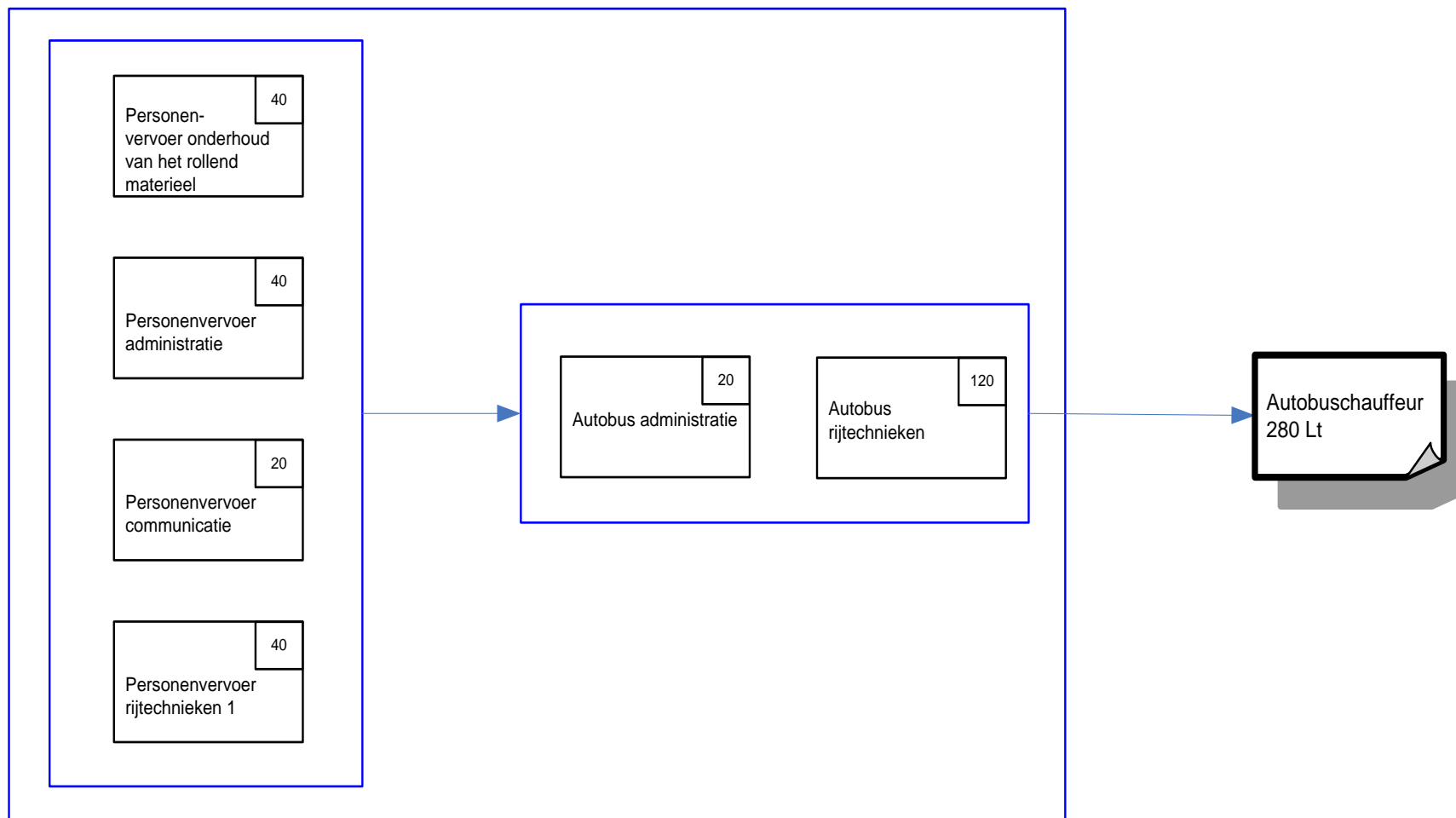
Modulair

Studiegebied
Bijzondere educatieve noden

Goedkeuringscode: 2013/799/6/D

31 januari 2013

STRUCTUURSCHEMA

MODULES

Naam	Code	Lestijden
Personenvervoer Onderhoud van het rollend materieel	M BN G 070	40 lt
Personenvervoer Administratie	M BN G 071	40 lt
Personenvervoer Communicatie	M BN G 072	20 lt
Personenvervoer Rijtechnieken 1	M BN G 073	40 lt
Autobus Administratie	M BN 075	20 lt
Autobus Rijtechnieken	M BN 076	120 lt

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding.....	4
2	Beginsituatie	5
3	Algemene doelstellingen van de opleiding.....	6
4	Minimale materiële vereisten	7
5	Algemene pedagogisch-didactische wenken	8
6	Evaluatie van de cursisten.....	9
7	Module: Personenvervoer Onderhoud van het rollend materieel (M BN G 070 – 40 lestijden).....	10
8	Module: Personenvervoer Administratie (M BN G 071 – 40 lestijden)	13
9	Module: Personenvervoer Communicatie (M BN G 072 – 20 lestijden)	16
10	Module: Personenvervoer Rijtechnieken 1 (M BN G 073 – 40 lestijden).....	18
11	Module: Autobus Administratie (M BN 075 – 20 lestijden).....	21
12	Module: Autobus Rijtechnieken (M BN 076 – 120 lestijden)	23
13	Bibliografie.....	27

1 INLEIDING

De opleiding **Autobuschauffeur** behoort tot het studiegebied BIJZONDERE EDUCATIEVE NODEN.

Het opleidingsprofiel **Autobuschauffeur** is gebaseerd op het SERV-Beroepscompetentieprofiel Bezoldigd Gemeenschappelijk Personenvervoer - Cluster Personenvervoer - Profiel Autobuschauffeur en op de VDAB-COBRA- fiche Autobus- en Autocarchauffeur.

Een groot deel van de taken van een autocar- en autobuschauffeur zijn gemeenschappelijk. Hun taak bestaat erin de passagiers veilig en op tijd op hun bestemming te brengen. Voor het vertrek controleren zij de nodige documenten en het voertuig zelf. Specifiek voor autobuschauffeur is dat deze rijdt volgens opgegeven route en tijden en in staat voor de controle van vervoerbewijzen. Specifiek voor de autocarchauffeur is dat hij/zij vooraf samengestelde groepen reizigers vervoert, zowel bij één- als meerdaagse uitstappen en zowel in binnen- als buitenland.

Een belangrijke voorwaarde om deze opleiding effectief te kunnen aanbieden is een samenwerkingsverband aan te gaan met het Sociaal Fonds en in te stappen in de convenant (**Globaal convenant Bus & Car voor het Volwassenenonderwijs**, zie ook hoofdstuk 4 Minimale materiële vereisten).

De opleiding **Autobuschauffeur** binnen het secundair volwassenenonderwijs biedt mensen die werken een uitgelezen kans om zich om te scholen naar een beroep waarvoor er een duurzame vraag bestaat op de arbeidsmarkt.

De opleiding leidt tot het certificaat AUTOBUSCHAUFFEUR.

2 **BEGINSITUATIE**

Cursisten voldoen aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Daarnaast strekt het tot aanbeveling dat de kandidaat cursisten over een minimum aan kennis van het Nederlands beschikken om de opleiding aan te vatten en met succes te voltooien. Voldoende taalvaardigheid in het Nederlands is ook bij het uitoefenen van het beroep een belangrijke voorwaarde.

Verder is het ook belangrijk kandidaat-cursisten te wijzen op de medische geschiktheid en het bewijs goed gedrag en zeden (juiste benaming) dewelke een voorwaarden zijn voor de toegang tot het beroep van autobus- en autocarchauffeur.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

3 ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN DE OPLEIDING

3.1 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

De cursist leert

- een autobus besturen op de openbare weg voor het vervoer van meer dan negen personen (de bestuurder inbegrepen) met het doel personen van de ene plaats naar de andere plaats te brengen. Hij controleert het voertuig en staat in voor orde en veiligheid en voor de omgang met klanten.
- rijden volgens opgegeven routes en tijden, instaan voor de verkoop en nazicht van vervoersbewijzen.

3.2 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen in de verschillende modules aan bod.

Code	Sleutelvaardigheid	Verklaring
SV06	Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).
SV08	Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden, onder meer middelen, doelen, mensen en procedures.
SV 13	Imagobewustzijn	In staat zijn om de impact van eigen gedrag en voorkomen in te schatten.
SV20	Loyauteit	Blijk geven van sterke betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.
SV21	Omgaan met stress	In staat zijn te leven met een aanvaardbare werkdruk, ook in moeilijke arbeidsomstandigheden (onder meer aard van het werk, de werkomgeving, tegenslagen en kritiek).
SV 22	Planmatig denken	In staat zijn om op methodische wijzen over een opgave of probleem te redeneren.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn binnen een bepaalde tijd en budget een vooropgesteld resultaat te bereiken met in achtname van gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV31	Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.
SV35	Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.

4 MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

Voor de theoretische lessen beschikt men over lokalen die beantwoorden aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, ergonomie en milieu en met voldoende opbergruimte voor materialen, producten en leermiddelen.

Een centrum die deze opleiding wil organiseren dient op voorschrift van de overheid te participeren aan het **“Globaal convenant Bus & Car voor het Volwassenenonderwijs”**

Om als centrum opgenomen te worden in het convenant dient het CVO vooreerst een gunstig advies te bekomen van de begeleidingscommissie van dit convenant.

Betrokken centra voor volwassenenonderwijs (CVO) die de genoemde opleidingen organiseren, moeten steeds aan de volgende criteria voldoen of moeten een groeiplan voorleggen om binnen de drie jaar aan de criteria te voldoen indien noodzakelijk in afspraak met de partners van het convenant:

- een oefenterrein, verhard en gelegen op een terrein afgesloten van de openbare weg
- afgesloten ruimte om de voertuigen te stallen
- basisuitrusting voor organisatie van terreinoefeningen zoals kegels, hekkens, bakens, obstakels,...
- uitrusting om de lessen van de module “onderhoud rollend materiaal” aan te bieden.
- Leslokaal met het nodige didactisch materiaal.

Voor meer details verwijzen we naar het **“Globaal convenant Bus & Car voor het Volwassenenonderwijs”**

5 ALGEMENE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

De samenhang tussen hetgeen in de les gebeurt enerzijds en in de realiteit van het arbeidsproces in het bedrijfsleven anderzijds is uitermate belangrijk. Het wordt sterk aanbevolen inhouden, oefeningen aan te brengen in een realistische context of gebaseerd op concrete opdrachten van een chauffeur.

Om het rendement van de praktijklessen zo optimaal te laten verlopen wordt het aantal cursisten in de praktijklessen best beperkt tot het voorgeschreven minimum per module.

De sector beveelt een stage bij een vervoersbedrijf aan, dit bij het einde van de opleiding.

Leeswijzer bij de leerplandoelstellingen, leerinhouden, specifieke pedagogisch-didactische wenken en sleutelvaardigheden

Het leerplan bestaat uit 3 kolommen die als volgt moet gepercipieerd worden:

- In de linkerkolom staan de leerplandoelstellingen gebaseerd op de **basiscompetenties** zoals die voorgeschreven werden in het opleidingsprofiel. Die leerplandoelstellingen bepalen derhalve de kennis, vaardigheden en attitudes die door de cursisten moeten worden bereikt .
- In de middenkolom staan de **leerinhouden**, die aanduiden op welke wijze de leerplandoelstellingen moeten bereikt worden: wat moet er gekend zijn? Wat hier voorgeschreven wordt moet dan ook behandeld en geëvalueerd worden.
- De rechterkolom geeft een aantal specifieke **pedagogisch-didactische wenken** mee die inspirerend kunnen zijn bij het leerproces. Ze zijn echter vrijblijvend: uiteindelijk beslist de leraar eigenhandig over het didactisch proces.

De **sleutelvaardigheden** die bij elk leerplan toegevoegd worden zijn attitudes die bij de cursist moeten nagestreefd worden tijdens het leerproces. Er moet daarbij niet bewezen worden dat deze sleutelvaardigheden effectief werden verworven, maar wel dat er inspanningen werden geleverd om ze te verwerven. De sleutelvaardigheden werden in de leerplannen verkaveld over de verschillende modules. Bij elke module wordt aangegeven welke sleutelvaardigheden er minimum in de module moeten nagestreefd worden.

6 EVALUATIE VAN DE CURSISTEN

Het leerplan voorziet niet in concrete opdrachten. Opgaven moeten opgesteld worden in functie van de te bereiken doelstellingen, de beschikbare tijd en het voorhanden zijnde materiaal en materieel.

Elke doelstelling van het leerplan moet ten minste één keer geëvalueerd worden. Als alle cursisten alle opgaven uitgevoerd hebben en alle criteria geëvalueerd werden, is het duidelijk of de doelstellingen bereikt werden.

Binnen de doe-activiteiten zijn een aantal factoren te onderscheiden:

- cognitieve factoren: bijv. inzicht, argumentatie, ideeën, technische kennis;
- psycho-motorische vaardigheden: bijv. juiste weergave van verhoudingen, gebruik van materialen, oog-handcoördinatie, evenwicht;
- werkmethode en attitudes: bijv. werken binnen vooropgestelde limieten, thema's, tijd, aantallen en formaten; orde en netheid, afwerking, presentatie, inzet, organisatie, sociale omgang, veiligheidsbewustzijn, verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid;
- beoordelingsvermogen.

Er kan ook op verschillende momenten worden geëvalueerd: tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde, tijdens of na een bewerking of na een afwerking. Duidelijke afspraken met de cursisten zijn hierbij noodzakelijk. Indien deze openheid er niet is, ontstaan betwistingen en blijft zelfevaluatie uit.

Evaluatie van PV Praktijk is een oordeel over:

- een proces: evaluatie van de vorderingen en attitudes op geregelde tijdstippen en bij momentopnames tijdens de realisatie of dienstverlening;
- een product: evaluatie van het product of de gepresteerde dienst (rijexamen wordt afgenomen door erkende examencentra ...)

Een zinvolle opdracht werkt een zinvolle evaluatie in de hand. Stimuleer de cursisten door positieve appreciatie, maar wijs op fouten en tekortkomingen. Tussentijdse evaluaties en de evolutie van de cursist zijn van groot belang voor de eindevaluatie.

Maak duidelijke afspraken met de cursist, zo wordt het werk voor iedereen eenvoudiger. Leg bij elke opdracht uit op welke aspecten de nadruk ligt. De cursist ontwikkelt zo het vermogen om het eigen werk te evalueren. Een vereiste eigenschap van elke volwassene in zijn arbeid is immers zelfevaluatie.

7 MODULE: PERSONENVERVOER ONDERHOUD VAN HET ROLLEND MATERIEEL (M BN G 070 – 40 LESTIJDEN)

7.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert men het basisonderhoud van het voertuig verzekeren, kleine mechanische gebreken lokaliseren en eventueel eenvoudige vervangingen of bijvullingen uitvoeren. Daarnaast leert men ook voorafgaande controles uitvoeren en storingen rapporteren.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

7.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

7.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
zich van het belang van veiligheid bewust zijn.	BC 005	- Basisbegrippen i.v.m. de wetgeving en het verkeersreglement t.a.v. het rollend materieel	Wees Wegwijs (pagina 4 – 13;14 – 25)
voor eigen veiligheid en die van anderen instaan.	BC 047		Wees Wegwijs (pagina 90 – 91)
volgens de instructies van de maatschappij handelen.	BC 037	- Het rijbewijs	Wees Wegwijs (deel 2 pagina 4 – 25 + oefenvragen pagina 26 – 33)
de binnen- en buitenkant van het voertuig ordelijk en rein houden.	BC 033	o Soorten rijbewijzen)	Syllabus VDAB (pagina 26)
formulieren met de nodige gegevens invullen.	BC 035	- Belang van defensief rijden, milieubewust rijden en economisch rijden t.a.v. het rollend materieel	
zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het kwaliteitszorgsysteem opnemen.	BC 046	- Veilig en milieubewust gebruik van zware voertuigen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
		- Toestand, toebehoren en uitrusting van het voertuig	
de belangrijkste onderdelen van de motor en het koetswerk benoemen.	BC 029	- Technische kennis van het voertuig	Wees Wegwijs (pagina 92 – 115)
de meest voorkomende elementaire defecten benoemen.	BC 030	- Belangrijkste onderdelen	Wees Wegwijs (oefenvragen pagina 116 – 121)
defecte lampen en/of zekeringen vervangen.	BC 031	o Chassis	Syllabus VDAB: onderdeel mechanica (pagina 21 – 25)
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard controleren.	BC 006	o Aandrijving	Module Rationeel rijden FCBO
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard interpreteren.	BC 007	o Motor	
visuele controle van wielen en banden uitvoeren.	BC 008	o Koppeling	
vloeistofpeilen bijvullen.	BC 009	o Versnellingsbak	
verlichting controleren.	BC 010	o Assen	
eigen interventiemogelijkheden inschatten.	BC 034	o Remmen	
elk gebrek aan de werkgever rapporteren.	BC 011	o Besturing	
		o Vering	
		o Elektrische installatie	
		o Velgen	
		o Banden	
		o Dashboard	
		- Werking en onderhoud	

7.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Imagobewustzijn	In staat zijn om de impact van eigen gedrag en voorkomen in te schatten.	SV13
Planmatig denken	In staat zijn om op methodische wijzen over een opgave of probleem te redeneren.	SV22

Veiligheids-en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31

8 MODULE: PERSONENVERVOER ADMINISTRATIE (M BN G 071 – 40 LESTIJDEN)

8.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist omgaan met de nodige formulieren en procedures die eigen zijn aan de taak van autobuschauffeur.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

8.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

8.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen het doel van de documenten omschrijven. opsommen welke documenten aanwezig moeten zijn in de bus. de documenten op hun geldigheid controleren. formulieren met de nodige gegevens invullen.	BC 001 BC 002 BC 003 BC 035	Documenten nodig bij vervoer binnen en buiten de EU Reglement voor personenvervoer - Documenten - Voertuigdocumenten - Documenten voor de passagiers - Reglement	Wees wegwijs deel 2 (pagina 74 – 89)
de wegcode en het politiereglement toepassen.	BC 020	Verkeersreglement	Wees Wegwijs (pagina 26 – 61) Syllabus VDAB (pagina 2 – 9)

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
richtlijnen i.v.m. rij- en rusttijden toepassen.	BC 024	Wetgeving rond rij- en rusttijden	Wees Wegwijs (pagina 62 – 69) Wees Wegwijs (deel 2 pagina 54 – 73) Syllabus VDAB (pagina 31 – 37) Gebruik simulatoren tachograaf is nuttig.
de dienstregeling respecteren. routes en haltes volgen rekening houdend met stopprocedures en tijdstabellen. de opdrachtgever bij moeilijkheden contacteren.	BC 004 BC 026 BC 028	Routeplanning Kaartlezen Gebruik GPS: voor- en nadelen Panne, agressie en ongeval	
bij ongeval, schade of diefstal de nodige formulieren voor de vervoers- en verzekeringmaatschappij invullen. functioneel communiceren met passagiers en externen. zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het kwaliteitszorgsysteem opnemen.	BC 039 BC 045 BC 046	Veiligheid Maatregelen bij een ongeval Verwittigen hulpdiensten Ongevalsaangifte invullen	Wees Wegwijs deel 2 (pagina 90 – 107) Module FCBO
elk gebrek aan de werkgever rapporteren. volgens de instructies van de maatschappij handelen.	BC 011 BC 037	Procedures werkgever	

8.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).	SV06
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08

Imagobewustzijn	In staat zijn om de impact van eigen gedrag en voorkomen in te schatten.	SV13
Planmatig denken	In staat zijn om op methodische wijzen over een opgave of probleem te redeneren.	SV22
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31

9 MODULE: PERSONENVERVOER COMMUNICATIE (M BN G 072 – 20 LESTIJDEN)

9.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

Tijdens het verloop van deze module worden de nodige en eigen communicatiemiddelen en procedures aangebracht.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

9.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

9.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
de dienstregeling respecteren.	BC 004	Vervoer van passagiers	Wees Wegwijs deel 2 (pagina 34 – 46; 108 – 121) Syllabus VDAB
zich van het belang van veiligheid bewust zijn.	BC 005	Fysieke en mentale risico's van het beroep	
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard controleren.	BC 006	Gezondheid chauffeur Vakbekwaamheid	
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard interpreteren.	BC 007	Arbeidsreglement	
op de netheid van de bus toezicht houden.	BC 012		
richtlijnen i.v.m. rij- en rusttijden toepassen.	BC 024		
de opdrachtgever bij moeilijkheden contacteren.	BC 028		
elk gebrek aan de werkgever rapporteren.	BC 011		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen			
hulpdiensten verwittigen.	BC 040	Passagiers en communicatie Criminaliteit en illegalen Logistiek	Syllabus VDAB Wees Wegwijs deel 2 (pagina 122-136) Rollenspel
efficiënt communiceren met de meest geschikte en eigentijdse middelen.	BC 042		
zich correct, efficiënt en klantvriendelijk tegenover de passagiers en externen gedragen.	BC 043		
omgaan met eventuele conflicten.	BC 044		
functioneel communiceren met passagiers en externen.	BC 045		
zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het kwaliteitszorgsysteem opnemen.	BC 046		
volgens de instructies van de maatschappij handelen.	BC 037		

9.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).	SV06
Imagobewustzijn	In staat zijn om de impact van eigen gedrag en voorkomen in te schatten.	SV13
Loyauteit	Blijk geven van sterke betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.	SV20
Omgaan met stress	In staat zijn te leven met een aanvaardbare werkdruk, ook in moeilijke arbeidsomstandigheden (onder meer aard van het werk, de werkomgeving, tegenslagen en kritiek).	SV21
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

10 MODULE: PERSONENVERVOER RIJTECHNIEKEN 1 (M BN G 073 – 40 LESTIJDEN)

10.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

De cursist leert in deze module elementaire rijtechnieken en de procedures die moeten gevolgd worden voor en tijdens het rijden. In deze module worden enkel elementaire rijvaardigheden bijgebracht met een leeg voertuig en bij voorkeur op een afgesloten terrein.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

10.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

10.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
zich van het belang van veiligheid bewust zijn.	BC 005	Noodzakelijke controles bij de aanvang van de dagtaak	Gebruik 'Wees Wegwijs'
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard controleren.	BC 006	Controles bij het afsluiten van de dagtaak	
de signalen van de controle- en meettoestellen op het dashboard interpreteren.	BC 007	Instrumentenbord kennen	
op de netheid van de bus toezicht houden.	BC 012	IJking van de tachograaf	
de binnen- en buitenkant van het voertuig ordelijk en rein houden.	BC 033	Begrenzer	
formulieren met de nodige gegevens invullen.	BC 035		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
richtlijnen i.v.m. rij- en rusttijden toepassen.	BC 024		
de dienstregeling respecteren. de wegcode en het politiereglement toepassen. bij het rijden met de maten en gewichten van het voertuig rekening houden. defensief rijden. zuinig rijden. routes en haltes volgen rekening houdend met stopprocedures en tijdstabellen. bij werken op de te volgen route schikking treffen.	BC 004 BC 020 BC 021 BC 022 BC 023 BC 026 BC 027	Afmetingen van het voertuig Draaicirkel Achteruit rijden Zijdelings parkeren Garage in- en uit rijden <i>Slang vooruit/achteruit (U)</i>	
zorgen voor inzittenden bij een ongeval rekening houdend met de veiligheidsvoorschriften. bij ongeval, schade of diefstal de nodige formulieren voor de vervoers- en verzekeringmaatschappij invullen. hulpdiensten verwittigen. het brandblusapparaat gebruiken. elk gebrek aan de werkgever rapporteren. voor eigen veiligheid en die van andere instaan.	BC 038 BC 039 BC 040 BC 041 BC 011 BC 047	Wat bij brand Nooduitgangen gebruiken Evacuatieoefening Defect voertuig onderweg Gevarendriehoek Brandblusapparaat	
volgens de instructies van de maatschappij handelen. zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het kwaliteitszorgsysteem opnemen.	BC 037 BC 046	Procedures werkgever	Deze leerplandoelen en inhouden komen aan bod doorheen de verschillende doelstellingen van de module waarbij rekening gehouden wordt met de specifieke procedures binnen de bedrijven.

10.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Planmatig denken	In staat zijn om op methodische wijzen over een opgave of probleem te redeneren.	SV22
Resultaatgerichtheid	In staat zijn binnen een bepaalde tijd en budget een vooropgesteld resultaat te bereiken met in achtneming van gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.	SV28
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.	SV32

11 MODULE: AUTOBUS ADMINISTRATIE (M BN 075 – 20 LESTIJDEN)

11.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module worden de specifieke competenties in verband met administratie voor de autobuschauffeur aangebracht.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

11.2 BEGINSITUATIE

De cursist beschikt over het deelcertificaat van de modules 'Personenvervoer Onderhoud van het rollend materieel', 'Personenvervoer Administratie', 'Personenvervoer Communicatie' en 'Personenvervoer Rijtechnieken 1' of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

11.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief)	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
de wettelijke voorschriften met betrekking tot de tachograaf duiden.	BC 014	De tachograaf: <ul style="list-style-type: none">• Verplichte notaties• Wettelijke voorschriften m.b.t. rij- en rusttijden.	Voorschriften aanbrengen aan het concrete toestel.
informatie in verband met trajecten en tarieven op vraag verschaffen.	BC 017	Verschillende tarieven en formules: <ul style="list-style-type: none">• Kortingen• Soorten tickets• Abonnementen• Diensten	Voorbeelden van de tarieven en formules van bijvoorbeeld De Lijn, MIVB bespreken.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U) (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
rekensvaardig zijn.	BC 018	Rekensvaardigheden in functie van taak als autobuschauffeur Het gebruik van een rekentoestel.	Concrete rekenvoorbeelden die eigen zijn aan de taken van de autobuschauffeur gebruiken als oefeningen.
het geld innen en bijhouden.	BC 019	Procedures eigen aan de maatschappij. Veiligheidsaspect	
met het betalingstoestel werken.	BC 036	Kenmerken van het prodatatoestel: <ul style="list-style-type: none"> • Betalingsmiddelen • Communicatie • Routeplannen 	Indien mogelijk verdient het aanbeveling om te oefenen met het prodatatoestel.

11.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Planmatig denken	In staat zijn om op methodische wijzen over een opgave of probleem te redeneren.	SV 22
Resultaatgerichtheid	In staat zijn binnen een bepaalde tijd en budget een vooropgesteld resultaat te bereiken met in achtneming van gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.	SV28

12 MODULE: AUTOBUS RIJTECHNIEKEN (M BN 076 – 120 LESTIJDEN)

12.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

De cursist leert een voertuig met inzittenden besturen op de weg, de autosnelweg en in de bebouwde kom, zowel overdag als 's nachts en in specifieke omstandigheden (weersomstandigheden, staat van de weg, files).

Tenslotte wordt de cursist direct voorbereid op het geïntegreerd aanpakken van een transportopdracht; met inbegrip van het uitstippelen van een reisweg met top- en pauzeplaatsen.

Elke kandidaat-chauffeur moet voldoen aan de wettelijke bepalingen om een bus in scholing op de openbare weg te mogen besturen. Elke chauffeur op de openbare wegen binnen het Rijk moet eveneens voldoen aan de bepalingen van het Koninklijk Besluit (van 4 mei 2007) betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E.

Dit besluit zet de richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad om in Belgisch recht.

12.2 BEGINSITUATIE

De cursist beschikt over het deelcertificaat van de modules 'Personenvervoer Onderhoud van het rollend materieel', 'Personenvervoer Administratie', 'Personenvervoer Communicatie' en 'Personenvervoer Rijtechnieken 1' of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

12.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
opsommen welke documenten aanwezig moeten zijn in de bus.	BC 002	Verzamelen van nodige documenten voor de volgende opdracht <ul style="list-style-type: none">• Persoonlijke documenten (identiteitskaart, rijgeschiktheidsattest, rijbewijzen, SIS-kaart,...)• Boorddocumenten (verzekeringen, vergunningen,...)• Te volgen routes	De rijopdrachten . voor deze module worden gepland in realistisch omstandigheden en de opdrachten en/of cases worden in opbouwende moeilijkheidsgraad georganiseerd. Belangrijk dat bij de rij-opdrachten
de documenten op hun geldigheid controleren.	BC 003		
formulieren met de nodige gegevens invullen.	BC 035		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
		<ul style="list-style-type: none"> • Belangrijke telefoonnummers, 	in deze module alle elementen aan bod komen zoals aangeleerd in de vorige modules.
van elk gebrek aan de werkgever rapporteren.	BC 011	Controle en interpretatie	
de opdrachtgever bij moeilijkheden contacteren.	BC 028	<ul style="list-style-type: none"> • Aanduidingen van controle- en meettoestellen • Controle lampjes op het dashboard • Visuele controle van banden en wielen. • Vloeistofpeilen • Verlichting 	
een bemande bus veilig besturen zowel op autosnelweg als in de bebouwde kom rekening houdend met weersomstandigheden.	BC 016	Het besturen van een bemande bus	
de wegcode en het politiereglement toepassen.	BC 020	<ul style="list-style-type: none"> • Remafstanden inschatten • Bochtenwerk - manoeuvres 	
bij het rijden met de maten en gewichten van het voertuig rekening houden.	BC 021	<ul style="list-style-type: none"> • Bediening van stuur, spiegels, richtingaanwijzers 	
defensief rijden.	BC 022	<ul style="list-style-type: none"> • Defensief (anticiperen) en zuinig rijden 	
zuinig rijden.	BC 023	<ul style="list-style-type: none"> • Wegcode en eventueel lokaal politiereglement 	
richtlijnen i.v.m. rij- en rusttijden toepassen.	BC 024	<ul style="list-style-type: none"> • Gevolgen van weersomstandigheden • Toepassing van rij- en rusttijden • ... 	
routes en haltes volgen rekening houdend met stopprocedures en tijdstabellen.	BC 026	De dienstregeling. Wegcode en eventueel lokaal politiereglement	
bij werken op de te volgen route schikking treffen.	BC 027		
correcte filmaanduidingen aanbrengen.	BC 025		
de binnen- en buitenkant van het voertuig ordelijk rein houden.	BC 033	Reinigingsprocedures	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
op de netheid van de bus toezicht houden.	BC 012		
functioneel communiceren met passagiers en externen.	BC 045	Communicatievaardigheid	
efficiënt communiceren met de meest geschikte en eigentijdse middelen.	BC 042	Communicatiemiddelen:	
het toestel voor radioverbindingen bedienen.	BC 015	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoon • Micro • GSM • ... Noodzaak van communicatie met het bedrijf	
zich correct, efficiënt en klantvriendelijk tegenover de passagiers en externen gedragen.	BC 043	Klantvriendelijkheid	
omgaan met eventuele conflicten.	BC 044	Gebruik van de landstaal Omgaan met conflicten Communicatie met derden: <ul style="list-style-type: none"> • Hulpdiensten • Mecaniciens 	
zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het kwaliteitszorgsysteem opnemen.	BC 046	Kwaliteitszorgsystemen eigen aan busmaatschappij voor geregeld vervoer.	
voor eigen en veiligheid en die van anderen instaan.	BC 047	Veiligheidsvoorschriften Veiligheidsmateriaal <ul style="list-style-type: none"> • Gevarendriehoek • Kegels ...	
de voorziene hulpmiddelen voor personen met functiebeperkingen hanteren.	BC 032	Hulpmiddelen <ul style="list-style-type: none"> • Rolstoel, rollator,... • Lift • ... 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (U)</i> (steeds cursief) De cursisten kunnen	BC ED U	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
een transportopdracht vanuit een geïntegreerde aanpak organiseren.	BC 048	Een complete opdracht voorbereiden en uitwerken.	

12.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden, onder meer middelen, doelen, mensen en procedures.	SV12
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.	SV32

13 BIBLIOGRAFIE

Wees Wegwijs Rijbewijs C+D Praktisch handboek

Wees Wegwijs Deel 2 Vakbekwaamheid

www.fcbo.net

Cursus Wegcode + Vakbekwaamheid (VDAB)